

II

UZŅĒMĒJDARBĪBA UN LIETIŠĶĀ ETIĶETE

AS „Latvijas Finieris” padomes priekšsēdētājs Juris Biķis

12

„LATVIJAS FINIERIS” — UZŅĒMUMS AR NĀKOTNI

AS „Latvijas Finieris” pieredze starptautisko uzņēmējdarbības attiecību veidošanā

Etiketē un protokols nevainojamam uzvedības stilam, sevis pilnveidošanai un uzņēmuma reprezentācijai

15

ETIĶETES NOZĪME SABIEDRĪBAS DZĪVĒ

Vai var iemācīties etiķeti? Etiķete cilvēkam vai cilvēks etiķetei? Etiķete. Tās veidi. Protokols. Etiķetes noteikumu attīstība. Neverbālā etiķete. Etiķetes lomas pieaugums

18

SASVEICINĀŠANĀS UN IEPAZĪŠANĀS

Dažas zināmas patiesības. Sevis vērošana

Kā iepazīties — 19

Ko kuram stāda priekšā. Ja piemirsts vārds. VIP. Iepazīstināšanas forma

Uzruna — 20

Kā uzrunāt dāmu, kungu. Tu un jūs. Ekselencēm ir sava uzruna. Ārvalstu viesu oficiālās uzrunas formas. Kā neiepazīstināt un neuzrunāt

Tituli — 25

Akadēmiskie un zinātniskie tituli. Diplomātu tituli. Militārpersonu tituli. Augstdzimušo tituli

Kā sasveicināties un atsveicināties — 27

Rokas sniegšana. Kurš pirmais? Pilnas rokas. Somas un cimdi. Žestu valoda. Kniksēšana un paklanīšanās. Sasveicināšanās sēžot vai stāvot. Sasveicināšanās uz ielas un ieejot telpās. Sveicināšana ar cepuri. Kā skūpstīt, bet nenoskūpstīt. Rokas un vaiga skūpstīšana. Iela nav skatuve. Atsveicināšanās

31

VIZĪTKARTE

Vizītkartes noformējums. Vizītkaršu veidi. Vizītkarte neklātienē. Kā lietot un pasniegt vizītkarti. Vizītkarte sniedz informāciju

36

DĀVANAS

Dāvināšanas prieks ir lielāks nekā dāvanas cena. Dāvanas izvēle. Dāvanas pasniegšana un pieņemšana. Atteikšanās no dāvanas. Apsveikuma kartes

40

ZIEDI

Ziedu izvēle un pasniegšana. Vieni ziedi dāmai, citi kungam. Krāsu spēle

42

ETIĶETE KATRAI DIENAI

Ejot pa ielu divatā vai grupā. Ieejot ēkā. Izejot no ēkas. Pa kāpnēm. Braucot sabiedriskajā transportā. Teātrī. Kinoteātrī. Izstādē. Garderobē. Cēpure. Cimdi. Lietussargs

47

APĢĒRBS CEĻ CILVĒKU

Apģērba kodekss — apģērba valoda. Vienmēr sakopti. Formāls un neformāls apģērbs. Dienas, vakara, svētku tērps. Izsmalcināta dāma un elegants kungs ir personības

Kā ģērbties kungam — 50

Uzvalks. Elegants uzvalks. Veste. Žakete. Vienrindas vai divrindu pogājama žakete. Bikses. Krekls. Kaklasaite. Kaklasaišu veidi. Kaklasaites mezgls. Apavi. Zeķes. Virsdrēbes. Aksesuāri. Rotaslietas

Kunga apģērba kodekss — 58

Dienas uzvalks. Lietišķs uzvalks. Tumšs uzvalks — klasiskais svinību tērps. Vizītsvārki. Ketavejs. Cik bieži tos vilkt? Smokings — elegances virsotne. Fraka — vai tiešām pagātne? Brīvā laika apģērbs

Kā ģērbties dāmai — 63

Kostīms. Kleita. Blūze. Tops. Dienas kostīms. Bikškostīms. Lietišķs kostīms. Izejamais tērps. Svinīgs dienas tērps. Mazā melnā vakarkleita. Kokteiļkleita. Vakartērps. Svētku tērps. Tautastērps. Apavi. Zeķes. Virsdrēbes. Aksesuāri. Rotaslietas

Dāmas apģērba kodekss — 73

Ielūgumu veidi. Viens vai kopā ar dzīvesbiedru, pavadoni. Apģērba kodekss ielūgumā. Apģērba kodekss ielūgumā nav norādīts. Atzīmes ielūgumā. Pasākumam vairāki saimnieki. Ielūgums goda viesim. Ielūguma pieņemšana vai atteikšana rakstiski. Ierašanās atsaukšana. Pasākuma atcelšana vai pārcelšana

GALDA ETIĶETE

Sēdināšana pie galda — 82

Viesu sēdināšanas plāns. Viesu sagaidīšana un sasveicināšanās. Viesu grāmata dažādos pasākumos. Goda viesis. Kāds viesis nav ieradies, kāds atnācis neaicināts. Precizitāte. Kā palīdzēt viesim atrast vietu pie galda. Galda karte. Sarunas pie galda. Patikams un kompetents sarunu biedrs. Tosts

Ēdienkarte — 91

Ēdienu izvēle. Ēdiens un reliģiskā piederība

Ēdiens un vīns — 94

Ēdiena un vīna saderība. Sieri. Siers un vīns. Vīnu iedalījums. Baltvīni. Rozā vīni. Sarkanvīni. Stiprinātie vīni. Vīna pasniegšana. Vīna glāze. Vīna novērtēšana

Galda klāšana — 104

Galdauts. Trauki. Galda piederumi. Glāzes. Salvetes. Galda rotājumi

Uzvedība pie galda — 110

Kā lietot salvetes? Galda piederumi. Kā ēdam? Zupa. Maize. Zivis. Gaļa. Pica, sacepumi. Omlete. Spageti. Salāti un dārzeņi. Deserts. Augļi. Sieri. Delikatēses. Uzvedība mielasta laikā. Apkalpošana pie galda. Piekļājīga uzvedība pasākuma noslēgumā

MIELASTA VEIDI

Darba brokastis. Šampanieša brokastis. Otrās brokastis. Darba un oficiālās pusdienas un vakariņas. Aperitīvs. Kokteilis. Furšete un kokteilviesības. Pieņemšana. Dineja. Balle. Dejas. Bufetes mielasts. Bufetes galds un zviedru galds. Bankets. Vīna glāze. Kafijas un tējas viesības. *Four fixe*. Dārza svētki

RESTORĀNA ETIĶETE

Ierašanās restorānā. Kungs rūpējas par dāmas labsajūtu un ziediem. Uzvedība restorānā. Pie restorāna galda. Kā izvēlēties un pasūtīt ēdienus un dzērienus. Patīkama noskaņa un sarunas. Kurš maksā?

Smēķētājs ir pieklājīgs. Vietas, kur nekad nesmēķē

LIETIŠĶĀS SASKARSMES KULTŪRA

Saziņa. Valoda un ķermeņa valoda. Darba organizācija. Vadības stils. Biznesa sarunu māksla. Pārliecināšana un argumentācija

Biznesa etiķete — 142

Tikšanās vieta lietišķiem ļaudīm. Viesu sagaidīšana. Distance. Sarunu procesa posmi. Pirmā kontakta nodibināšana. Sarunas sākums. Partneru iepazīstināšana. Sarunas tēma. Sarunas ilgums. Sarunas vadītāja pilnvaras. Darba kārtība. Sarunu procedūra. Informācijas apmaiņa. Vienošanās. Sarunas nobeigums. Karogi. Viesu grāmata iestādē, uzņēmumā

Lietišķā etiķete iestādē — 148

Uzvedība darbavietā. Darbavietas etiķetes noteikumi. Apģērbs iestādē. Respektabls kungs. Respektabla dāma. Priekšnieku un padoto attiecības. Priekšnieks vai džentlmenis. Dienesta etiķete. Mobings. Etiķete telefoniskā saziņā. Saziņa pa mobilo tālruni. Lietišķā korespondence. Formālā, personiskā, neformālā biznesa vēstule. Vēstuļu noformēšanas veidi. Privātā sarakste. Interneta etiķete. Automašīna. Lietišķs brauciens. Sarikojums darbavietā

Konferenču, sanāksmju, prezentāciju rīkošana — 165

Konferenču sagatavošanas darbs. Sanāksmju formu definīcijas. Programmas veidošana. Kā sasniegt plānoto? Konferenču struktūra. Sanāksmes sākums. Pasākuma novērtēšana

ĢIMENE UN SVINĪGI NOTIKUMI

Etiķete un bērni — 175

Labi audzināts bērns. Bērnu viesības. Bērnu izklaides. Restorānā, viesos, teātrī

Viesošānās un viesu aicināšana — 178

Viesu ielūgšana. Dažas nianses. Viesību sākums. Viesu ierašanās. Pie galda. Viesības izdekušās. Pateicība par viesmīlību

Kāzas — priecīgs notikums ģimenē — 181

Pirms kāzām. Lielas vai mazas kāzas. Līgava — visskaistākā. Grezns. Jaunā pāra ierašanās. Kāzu mielasts. Kāzu torte. Kāzu dāvanas. Jaunlaulāto pateicība. Kāzu gadadienas Latvijā

Skumju notikumu etiķete — 186

Slimnieku apmeklējuma etiķete. Bēres — sēras ģimenē, tuviniekiem un draugiem. Līdzjūtības vēstule. Bēru apģērba etiķete. Cieņa aizgājējam. Bēru rīkošana. Atvadas no mīla cilvēka. Izvadīšana. Sēru mielasts

Lietišķā etiķete citās valstīs. Eiropas Savienības valstis. ASV. Āzijas valstis. Islāma valstis — arābu pasaule. Meksika

Lietišķo dāvanu etiķete pasaulē — 217

Kad sagaida dāvanu? Dāvanu tradīcijas un kultūra. Eiropas kultūra. Āzijas kultūra. Latīņamerikas kultūra. Ebreju kultūra. Musulmaņu kultūra

PROTOKOLS

Protokola vēsture. Vīnes konvencija par diplomātiskajiem sakariem — modernās diplomātijas likums. Ieskats Latvijas Republikas diplomātiskajās attiecībās. Protokols Latvijā. Valsts protokols. Protokols un etiķete

Latvijas valsts simboli — 228

Latvijas valsts karogs. Latvijas valsts himna. Latvijas valsts ģerbonis. Karoga etiķete. Karogu izvietojums

Vizīšu protokols — 235

Valsts, oficiālā, darba, privātā vizīte. Vizīšu programma un ceremoniāls

Apbalvojumi Latvijā — 240

Apbalvojumi. Apbalvojumu piešķiršana un pasniegšana. Apbalvojumu nēsāšana. Apbalvojumi un apģērbs

Valsts ceremonijas — 246

Latvijas Republikas proklamēšanas diena. Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas diena. Latvijas Valsts prezidenta inagurācijas ceremonija. Valsts vizīte Latvijā. Valsts bēres

Etiķetes un protokola izpratnes nozīme

Literatūras saraksts

Atslēgvārdu rādītājs

Ziņas par autori